

Več požrtvovalnosti je treba za Narodni Dom

GLAVNI TAJNIK KORPORACIJE ZA NARODNI DOM OPOMINJA DRUŠTVA IN POSAMEZNIKE, DA SE BOLJ MARLJIVO LOTIJO AGITACIJE, DELA ZA NARODNI DOM.

—Dva dobra meseca sta minila, odkar se je vršila konvencija 42 clevelandskih slovenskih društev glede Narodnega Doma. V tem času je članstvo raznih društev prispevalo nekaj nad tisoč dolarjev za Narodni Dom. Povdarjati pa moramo, da je treba še vse večje požrtvovalnosti za Narodni Dom. Glavni tajnik nam je poslal glede tega sledeče obvestilo: Tem potom se opozarja vse zastopnike za prodajo delnic za S. N. D. da oddajo pred prvim junijem ves denar, kar so ga v mesecu maju nabrali za prodajo delnic. Dosedaj je 24 zastopnikov pooblaščenih za prodajo delnic. Je še nekaj društev, ki ne dajo nobenega glasu od sebe kljub temu, da je bilo že parkrat omenjeno v listu, da so društva prošena, da si volijo zastopnika, da bo prodajal delnice, pri čemer. Zato se prosijo vse tajnike, kateri so prizadeti, da naznanijo na glavni tirad, kaj je temu vzrok? Ali društvo sploh ne bo volilo zastopnika? Koncem meseca maja pride imenik zastopnikov in obljubo, da bodo društva priobčena, ki še niso volila zastopnika. Malo več zanimanja pa ne bi bilo, pa bi šlo vse v redu. Pozdrav. F. Hudovernik, tajnik.

—Vse naše naročnike, kakor tudi druge rojake opozarjamo na našo številko v pondeljek, 29. maja. V tej številki bo priobčena velika mapa vseh jugoslovanskih pokrajin, kakor jo je izdelal dr. Niko Zupančič ter jo predložil zavezniškim vladam, da slednje sprevidijo, kje prebivajo Slovenci, Hrvati in Srbi. Mapa je natančno delo, ki prikazuje in kaj enacega smo dosedaj še imeli. Pripadati je rojakom, da si to mapo spravijo za poznejšo uporabo.

—Peško dr. Zvon priredi 4. junija piknik v Randallu. To društvo, bivajoče v Newburgu, navadno prireja jako dobre veselice.

—Dr. sv. Antona Padovanskega priredi 25. junija na Philipovih prostorih v Randallu izlet, kamor se posebno vabijo newburški Slovenci.

—Sledeče slovenske družine so dobile ta teden naraščajo. Stariši Fr. Kuhar na 64. cesti deklico, stariši Baloh na W. 9. cesti deklico, stariši Hren na 173. cesti deklica, stariši Kadunc na 61. cesti deklica, stariši Kaplan na 47. cesti deklica, stariši Žužek na 156. cesti deklica, stariši Oblak na 61. cesti deklica, stariši Šiška na 161. cesti deklico, stariši Vesel na 64. cesti deklica, stariši Jereb na Saranac Rd. deklico, stariši Turk na 62. cesti deklica, stariši Kotič na Bridge ave. deklico, stariši Lindič na 160. cesti deklico, stariši Prosek na 72. cesti deklica, stariši Godec na 80. cesti dvočevke, deklica in deklico, stariši Hrvat na Marble ave. deklica.

—Poročil se je Josip Spelko in Mary Zajcar. Obilo sreče!

—Mrs. Šker je dobila od porotnikov \$600 za smrt svojega moža. Mož je bil zaposlen pri mestni elektrarni. Ko je čisti svetilke v parku, ga je zadela električni tok, da se je mrtev zgrudil na tla. Mesto mora plačati odškodnino.

—Umrli je Maks Temistokle, znani bivši trgovec v Collinwoodu. Počivaj v miru!

—V četrtek sta dobila Louis

Pravo peklo v bojih pri Verdunu.

FRANCOSKE IN NEMŠKE ČETE NEPRESTANO NAPADAJO. FORT DOUAMONT ZOPET V NEMŠKIM ROKAH. AVSTRIJCI SO NA PETIH KRAJIH UDRILI NA LAŠKO ZEMLJO. 2000 TOPOV JE NA AVSTRIJSKI FRONTI, NEMŠKI SUBMARINI SO ZOPET NA DELU.

Strasni boji pred Verdunom.
London, 25. maja. Pri strašnem bombardiranju od strani Francozov, so Nemci zopet zavzeli fort Douamont, katerega so jim Francozje iztrgali dan poprej iz oblasti. Toda na drugi strani so Francozje z vso silo naskočili fort Cumieres in v istega imena, zasedli nemške strelne järke in prepodili Nemce. Več artilerijskih in infanterijskih napadov Nemcev je bilo odbitih.

Nemci imajo nove armade.
Boji okoli forta Douamont so bili skrajno krvavi, in Nemci so pošiljali neprestano nove čete proti francoskemu fortu. Dve novi diviziji Bavarcev ste napadli francoske postojanke pri Douamontu. Večkrat so bili Nemci odbiti s hudimi izgubami, toda napadali so še neprestano, dokler niso dobili glavne točke forta v oblast, do čim imajo Francozje ostali fort v svoji oblasti.

Nobenega miru ne bo.
London, 25. maja. Sir Edward Grey, angleški zunanji minister, se je včeraj v angleškem parlamentu izjavil, da sedaj ni nobene prilike, da bi se sklenil mir. Njegov govor je bil odgovor na očitane državne poslanca Ponsonby, ki je očital vladi, da nikakor neče začeti korakov, ki bi privedli vlado k mirovnim pogajanjem. "Angleška vlada, kakor zavezniški niti ne mislijo na mir, in nobenega miru ne bo, dokler vse zavezniške vlade ne bodo privolile v to," se je izjavil Grey.

Avstrijci nadaljujejo z ofenzivo.
Na avstro-laški fronti od Gardskega jezera do Sugana doline Avstrijci nadaljujejo z ofenzivo. Italijani so že skoro na celi črti poginili preko avstrijske meje in se sedaj utrjujejo na fronti Asiago do Arsero.

Kakor pred Verdunom.
Rim, 25. maja. Avstrijska ofenziva, ki se je pričela pred desetimi dnevi, zavzema značaj napada pri Verdunu. Ko so Avstrijci pregnali Italijane iz advančnih točk, se sedaj v njih utrjujejo Med reko, Adžo in Breno imajo Avstrijci 26 baterij 30.5 centimeterskih topov, in da so Avstrijci pripelja

li na laško fronto 18 divizij svežega vojaštva, in sicer iz galske in bukovinske fronte.

Izjava laškega kralja.
Laški kralj je poslal sledečo izjavo laški armadi: Ko ste se borili v stoterih bitkah, ste zmagali, ker ste imeli ideal! Italije v svojih srcih. Italija bo sedaj od svoje armade zahtevala še večjih žrtev, in Italija bo zmagovala. Jaz upam, da boste zmagovali v vseh bodočih bojih.

Von Buelow nov poslanik.
London, 25. maja. Exchange Telegraph Co. brzojavni popisnik naznanja, da je nemški cesar poslal bivšega nemškega kanclerja von Buelowa s posebnim misijo v Ameriko, in da bo von Buelow baje novi nemški poslanik pri ameriški vladi. Govori se tudi, da prinese von Buelow s seboj posebne nemške pogoje, pod katerimi bi Nemci sedaj sklenili mir s svojimi nasprotniki.

2000 topov proti Italijanom.
Rim, 25. maja. Laški vojni urad trdi, da imajo Avstrijci sto topov na vsaki milji vojne fronte. To znači, da so Avstrijci na vsak način odločni, da na daljujejo z ofenzivo proti Italijanom. Strašno bombardiranje s strani Avstrijcev je prisililo laškega vrhovnega poveljnika, da je umaknil svojo fronto, ker ni hotel brez potrebe žrtvovati možstev.

Bulgari na soški fronti.
Laško uradno poročilo, priobčeno 24. maja, naznanja, da je laška armada vjela mnogo stotin Bulgarov na soški fronti, kar dokazuje, da je prišlo več polkov bulgarske armade na pomoč Avstrijcem. Bulgari so se izjavili, da so že pred enim mesecem se mudili na soški fronti, in da Avstrijci v Albaniji nimajo sedaj skoro nobenega vojaštva.

Avstrijci rabijo steklo v kroglih.
Petrograd, 25. maja. Uradno sporočilo ruskega generalnega štaba od včeraj se glasi: Južno od Krevo smo eksplodirali mino in zasedli vzdolbino. Pri Kusacka Volja smo odbili napad nemškega polka in pregnali Nemce preko reke Voslehu, ter jim uničili vse strelne järke, katere so v zadnjem času zgra

dili. Ob reki Stripi so Avstrijci bombardirali naše postojanke s krogli, v katerih je bilo mnogo steklenih zdrobec.

Zavezniški na Balkanu.
Pariz, 24. maja. Zavezniški so se polastili železniške postaje v Florini, južno od Bitolja, kot se poroča iz Soluna. Nemci so bombardirali zvezniške postojanke južno od Dairana.

Novo nemško vojno posojilo.
Kodanj, 24. maja. Kot piše nemški uradni listi, bo nemška vlada tekom meseca junija zahtevala od nemškega državnega zbora novo vojno posojilo v znesku 10.000.000.000 kron. To dokazuje, da niti Nemčija ne računa, da bi se vojna v kratkem končala.

Delovanje submarinov.
London, 25. maja. Grška trgovska ladja "Adamatios Korais", 2947 ton, je bila torpedirana in potopljena od nekega avstrijskega submarina. Laška jadrnica "Fabricotti" je bila potopljena v Sredozemskem morju. Angleška ladja "Rhenas", 289 ton je zadela na mino. Sedem mornarjev je bilo ubitih. Norveški parnik "Tjor" je bil torpediran od nekega avstrijskega submarina pri Malora otoku.

Protest proti angleški vladi.
Washington, 25. maja. Ameriška nota, katero je spisal predsednik Wilson, je sedaj gotova in bo odposlana angleški vladi. V tej noti se ameriška vlada pritožuje proti angleški vladi, ker slednja pleni nevtralno pošto. V noti se jako živo protestira proti nadaljnjemu plenjenju nevtralne pošte.

Želje po miru v Avstriji.
Dunaj, 25. maja. Avstrijsko časopisje na široko razpravlja vse novice o bližajočem se miru, in iz pisave avstrijskega časopisa se posnema, da nobena druga dežela ne bi tako rada začela z mirovnimi pogovori kot Avstrija. Avstrijsko časopisje je mnenja, da bi predsednik Wilson imel največjo zaslug v zgodovini sveta, če bi posvetil sedaj vse svoje delo, da se naredi mir v Evropi. Očividno je, Avstrija jako pri slabem, da tako željno pričakuje miru.

Bryan je kandidat

Chicago, 25. maja. Temperenčniki se resno posvetujejo, da bi pridobili William Jennings Bryana za predsedniškega kandidata. Wm. Bryan je pretekli teden govoril v Saratoga Springs pred metodistiško konferenco, in se je izjavil, da je prišel do zaključka, da mu ni mnogo več pripadati nobeni politični stranki, če dotična stranka ne postavi v svoj program popolne narodne prohibicije. Temperenčniki so mnenja, da če demokratična stranka na predsedniški konvenciji meseca junija v St. Louis ne sprejme splošne prohibicije v program, da se bo dal Bryan pregovoriti, da kandidira na strani temperenčnikov za predsednika. Konvencija temperenčnikov se vrši 19. julija v St. Paul, Minn. Pred konvencijo se vrši ogromna parada, pri kateri bodo nastopili oni ljudje, ki so se zavezali, da pridobijo pet milijonov državljanov, da volijo samo za takega kandidata za predsednika, ki je absolutno proti pijači. Drugi kan

Nov spor s Carranzo

Washington, 24. maja. Zastopnik Meksike, Carranza, je odposlal ameriški vladi noto, v kateri grozi Zjed. državam, naj pokličejo svoje vojske ali naj se borijo z Meksikanci, ker meksikansko ljudstvo ne more dalje trpeti navzočnosti ameriških vojakov na meksikanskih tleh. Toda ameriška vlada se ne ozira na to noto in bo še nadalje držala vojaštvo v Meksiko. Da general Funston je celo zahteval, da hoče še več vojaštva za Meksiko, toda Zjed. države ne morejo poslati več vojaštva v Meksiko, kot ga je tam. Zato zahteva general Funston, da se pokliče milicija treh nadaljnjih držav v vojno službo na meji.

Submarini v Ameriki

Poroča se, da je na potu v Ameriko velikanski nemški submarin s potniki in blagom.

New York, 25. maja. Tu se je danes splošno razširila govorica, da je na potu v Ameriko ogromen nemški submarin najnovejšega tipa, ki bo izkrcal v New Yorku 50 ton tovarnega blaga, največ kemikalij, nemške pošte in 10 potnikov iz Nemčije. Istotakrat se je izjavilo tudi neki zastopnik neke nemške parobrodne črte. Ta submarin dospe prvi v Ameriko, nakar bo Nemčija upeljala redno prometno službo s submarini med Nemčijo in Ameriko. Nemčija hoče na vsak način imeti eksportno trgovino, in ker zavezniški ne pustijo njenih ladij na morje, se je Nemčija zatekla k submarinom. Nemčija bo izvažala v Ameriko samo tako blago, ki zavzame malo prostora, toda je mnogo vredno. Glasom poročil so ti nemški submarini 450 čevljev dolgi in nosijo lahko 500 ton tovara.

Newyorški župan trdi o zaroti katoliške duhovščine

NEWYORŠKI ŽUPAN JE OBTOŽIL KATOLIŠKE DUHOVNE JAVNE ZAROTE IN REVOLTE PROTI MESTNI VLADI. DUHOVNI SO PODKUPOVALI PRIČE ZA KRIVE PRISEGE, TRDI ŽUPAN.

New York, 25. maja. Župan Mitchell, eden najbolj priljubljenih županov, kar jih je imelo mesto New York, je prišel včeraj pred državni odbor za preiskavo raznih obdolžitev proti mestni vladi, in se tu javno izrazil, da obstoji med katoliškimi duhovni zarotami, da strmoljavo njegovo vladno, da preprečijo pravilno izvrševanje njegove službe in da celo pravici zapirajo pot. Newyorški župan je javno obdolžil Rev. William Farrella in monsignorja John J. Dunna, kanclerja newyorške nadškofije, da sta plačala gotovo svoto denarja da podkupijo pričo dr. D. C. Potterja, da se odstrani iz države, in da ne bo treba pričati proti duhovščini. Načelnik preiskovalnega odbora, Thompson, pa je po teh besedah ustavil župana Mitchella, ko je obdolževal katoliško duhovščino zarote in podkupljivosti, nakar se je župan izjavil, da ne pove ničesar več, razven v javnosti pred sodnijo ali pred ljudstvom. Na skrivnih sejah neče govoriti.

Skrivni telefonski pogovori.
Župan Mitchell se je izjavil, da če ne dobi pravice pred preiskovalnim odborom, da bo prišel na dan s stvarmi, da bo dejo pretrale celo mesto. Župan je namreč ukazal policijskemu komisarju Woodsu, da mora telefonske žice, ki so vodile v stanovanja odličnih duhovnov, tako napeljati, da se vsak telefonski pogovor, katerega so imeli zarotniški duhovni, lahko sliši v glavnem policijskem stanu. To se je zgodilo, in župan Mitchell je zvedel za skrajno nepostavne in zločinske stvari, o katerih so se duhovni po telefonu pogovarjali.

Obtožbe proti vladi.
Komisar za dobrodelne zadeve v New Yorku, Mr. Kingsbury in posebni mestni odvetnik Hotchkiss, sta bila obtožena, da sta napeljala telefonске žice v svoja stanovanja, da izvesta pogovore katoliške duhovščine. Nato se je dvignil župan in povedal pred preiskovalnim odborom, da se je to zgodilo na njegovo povelje, ker je sumil, lopovstva skrajne vrste od strani prizadetih faktorjev. Ko je pričel župan pripovedovati, kaj je zvedel po telefonskih pogovorih, pa se je odbor, ki preiskuje, hipoma umaknil k skrivnemu zasedenju, nakar se je izjavil, da se bodejo odslej vse razprave vršile tajno. Župan Mitchell pa se je izjavil, da ne mara nobene tajnosti, ampak naj ves narod zve, kako so duhovniki skrivje kovali zaroto proti mestu.

Nemiri na sodniji.
Pred tribunalom ki preiskuje vso zadevo, so se vršili veliki nemiri. Predsednik tribunala, Thompson, je zaporedoma grozil, da bo odstranil vse poslušalce in je tolkel s kladivom po mizi, toda župan Mitchell je kričal, da ne mara nobenih tajnosti in naj ves narod zve za sleparije.

Štirje zločini duhovščine.
Župan Mitchell se je izjavil, da ima naštetih štiri velike zločine napram katoliški duhovščini, in sicer krivo prisego, krivdno, hudobno obrekovanje in zaroto, da se prepreči splošnanje postav. In ker je mestna vlada vedela za te zločine

katoliške duhovščine, je župan dal povelje, da se priredi telefonska zveza tako, da so mestni uradniki lahko slišali pogovore duhovnov. Če hoče preiskovalni odbor skrivno zasliševanje, o čemur so duhovni govorili, lahko mu, toda župan bo vseeno izročil javnosti vse, kar mu je znano.

Cerkev bi se rada polotila vlade.
Župan Mitchell je bil jako razburjen, ko je izrekel sledeče obdolžitve: Katoliška cerkev se je hotela polastiti mestne vlade, kar je v nasprotju z našo ustavo. Jaz sem mnenja, da vlada ne more zapovedovati v cerkvi, in ravno tako sem mnenja, da cerkev nima nobenega opravlja pri vladi. In gospod," je dejal župan v skrajni razburjenosti, "dokler bom jaz župan New Yorka, cerkev ne bo imela ničesar opraviti z vlado.

Kako se je sleparilo za denar siromake.
Ko je župan pričel govoriti, je nastala grobna tišina. Med drugim je župan izjavil sledeče: "Še leta 1909 je vlada odredila preiskavo privatnih dobrodelnih zavodov, kajti pojavile so se nerednosti, in ker se je ljudski denar žrtvoval za sirotišnice, pod vodstvom katoliške duhovščine, je bila vlada prisiljena preiskati vso stvar. Jaz sem bil postavljen in komptroller Prendergast, da preišče položaj. Med drugim smo pronašli, da je bilo plačanih \$5000 iz fonda za revne otroke, nekemu advokatu, Potterju, ravno tistemu, katerega je hotela duhovščina sedaj odstraniti iz mesta, da ne bi pričal zoper njo.

Župan ima dokaze.
Monsignor McMahon od newyorške nadškofije, je svojo knjig pod prisego izjavil, da se je ta denar v resnici plačal omenjenemu advokatu, in tako je tudi zapisano v knjigah preiskovalne komisije. Dotični Potter, ki je prejel denar siromakov v svojo lastno korist, je bil poprej baptist, toda spoden od baptistov, nakar se je zatekel k katolikom. Ko sem jaz postal župan, sem ga takoj odlošil, kajti njegovo delovanje je bilo v škodo siromakov. Takoj zatem smo pričeli preiskovati knjige in poslovanje onih siromašnih zavodov, pod vodstvom katoliške duhovščine.

Kaj je prinesla preiskava na dan.
Preiskave so prinesle strahovite reči na dan. In sicer so preiskovali: En katoliški duhovnik, en protestant in en žid. Sledeče je resnica." je govoril župan, "in to se je pronašlo: Otroci v sirotišnicah so bili kar preplavljeni z ušmi, da so bili od grizenja ušij v samih ranah, slabotni in suhi, da so jim kosti pokale, perilo so dobivali na štiri tedne, da je blato padalo od njih, itd. itd. In ker je moja vlada vse to prinesla na dan, so se zarotili, da potlačijo vse to. Toda dokler bom jaz župan, bom gledal, da bodejo sirotišnice pribežališče siromakov, ne pa graftedne zakladnice. (New York Times, 24. maja, 1916.)

Razpuščena češka društva.
Prasko namestništvo je razpuščilo več čeških društev, med njimi "Sokola" v Kutni gori.

